

Bij PolyPlasticum krijgt het publiek een ander beeld van 'plastic'

Op de bres voor het imago van kunststof

Om jongeren te enthousiasmeren voor 'plastic', moet je hen kunststof laten ervaren, in gesprekken vooroordelen wegnemen en op bezoek gaan bij bedrijven die kunststof producten maken. Dat is althans de drietrapsraket die men bij stichting PolyPlasticum in Steenwijk hanteert. Deze aanpak blijkt te werken. Na een dagje Steenwijk maken de vooroordelen over kunststoffen plaats voor waardering, want leerlingen beseffen dat hun welvaart zonder kunststof ondenkbaar is. De grondleggers Jan Vloedveld en Geurt Wolsink vertellen in onderstaand artikel hoe hun PolyPlasticum bijdraagt aan een rijkere voedingsbodem onder de Nederlandse kunststofindustrie. Die is zonder de aanwas van jong personeel immers ten dode opgeschreven.

Het probleem is bekend: er is in de kunststofindustrie te weinig aanwas van ter zake geschoold personeel. Leerlingen hebben nu eenmaal weinig met 'plastic'; het grote publiek associeert het materiaal eerder met goedkope prullaria en een afvalprobleem dan met technologische vooruitgang. Om dat beeld te veranderen en te laten zien wat kunststof allemaal mogelijk maakt, werd enkele jaren geleden in Steenwijk stichting PolyPlasticum opgericht. Het doel is tweeledig; de geschiedenis van kunststof in beeld brengen en het informeren van het publiek - waaronder leerlingen, studenten en docenten - over de

De grondleggers van het PolyPlasticum, Jan Vloedveld en Geurt Wolsink.

mogelijkheden en toepassingen van kunststof. Jan Vloedveld is als vroegere directeur van buisleidingenproducent Dyka één van de grondleggers van PolyPlasticum. Geregeld ontvangt hij groepen scholieren en studenten aan wie hij met verve het kunststofevangelie predikt. 'Mensen komen hier binnen met allerlei vooroordelen en waanideeën over kunststof. Sommige leerlingen denken zelfs dat kunststof aan bomen groeit! Bezoekers denken over kunststof in termen van 'vervuilend', 'goedkoop' en 'een noodzakelijk kwaad'. Als we hen vertellen en laten zien in welke variëteit aan toepassingen kunststof is verwerkt, dan vallen de monden open van verbazing. Velen realiseren zich niet dat zonder plastic onze moderne consumptiemaatschappij ondenkbaar is. Mensen denken bijvoorbeeld ook dat biljartballen nog steeds van ivoor zijn. Ook het feit dat veel kunststoffen worden hergebruikt, is weinig bekend.' Geurt Wolsink vult aan: 'Wij proberen onze bezoekers een genuanceerd beeld te geven over kunststoffen en milieuvriendelijkheid. Zo wijzen we erop dat de productie van kunststof minder energie kost dan de productie van veel andere materialen. Ook leggen we uit hoe het gebruik van kunststof in bijvoorbeeld auto's leidt tot gewichtsreductie en energiebesparing. Dit alles leidt ertoe dat

De Philips radio en luidspreker zijn in 1925 in Nederland gemaakt van geperst bakeliet, door Philips Philite genoemd. De luidspreker heeft een doorsnede van bijna 50 centimeter. Het was in die tijd de grootste vorm die geperst kon worden en werd tevens gezien als kunststofobject en als zodanig een welkome aanvulling op het meubilair in de woonkamer.

De door Dyka gesponsorde kunststof bomen die kunstenaar Jan Krikke schonk aan de stichting PolyPlasticum.

bezoekers het PolyPlasticum anders verlaten dan dat ze er zijn binnengekomen. De vooroordelen over kunststof zijn weg.'

Animo vanuit Hogescholen

Juist een positief imago van kunststof onder de schoolgaande jeugd en studenten is een eerste stap om jonge mensen te interesseren voor de kunststofindustrie, zo beseft Wolsink. De vroegere financieel directeur van Cornelis Kunstthars Producten en de huidige financiële man bij PolyPlasticum, vertelt dat basisscholen én Hogescholen de weg naar Steenwijk weten te vinden. Het gaat bij de Hogescholen om uiteenlopende groepen, zoals de opleiding werktuigbouwkunde aan de Hogeschool van Leeuwarden, de opleiding Binnenhuisarchitectuur aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Zwolle en de opleiding Food Proces Technology in Den Haag. Wolsink legt uit wat deze studenten in Steenwijk krijgen aangeboden. 'Wij geven hen een overzicht over kunststoffen vanaf de vroegste geschiedenis tot de huidige tijd. Daarna wisselen we met elkaar van gedachten over bestaande vooroordelen over kunststoffen. Men loopt natuurlijk ook een rondje langs onze geschiedkundige kunststof-tentoonstelling. Vervolgens nemen we de studenten mee naar kunststofverwerkende bedrijven in Steenwijk.

In de verzameling van het PolyPlasticum: celluloid objecten uit 1870.

Daar zien ze hoe diverse soorten toepassingen worden gemaakt. Leerlingen en docenten oordelen aan het eind van zo'n dag heel positief over kunststof.'

Bijdragen aan algemene kunststofopleiding

Hoewel een vergezicht, hopen Vloedveld en Wolsink dat de groeiende belangstelling van het onderwijs voor het PolyPlasticum zal bijdragen aan de opzet van een algemene kunststofopleiding op middelbaar of hoger niveau. Waar Wolsink vindt dat het bedrijfsleven zelf ook best een stapje harder daarvoor mag lopen - bijvoorbeeld door het ruimer beschikbaar stellen van stageplaatsen - daar meent Vloedveld dat het bedrijfsleven geen blaam treft. 'De onderwijswereld moet zijn nek uitsteken, dan volgen de stagiaires en de stageplaatsen vanzelf. Neem de Universiteit van Twente. Daar hield men een leerstoel Silotechniek in stand, terwijl er maar drie studenten waren en er nauwelijks een markt voor was. Waar ben je dan mee bezig? Men kan beter werk maken van een opleiding over kunststoffen.'

Wolsink ziet veel in de bottom-up benadering: 'Hoe meer belangstelling er onder jongeren komt voor kunststof, hoe groter de animo tot het opzetten van een algemene kunststofopleiding. Docenten aan Hogescholen zijn zoals gezegd enthousiast als ze een dag in Steenwijk op bezoek zijn geweest. We willen de invloed van PolyPlasticum dan ook vergroten. We benaderen momenteel alle Hogescholen om een gecombineerd bezoek te brengen aan PolyPlasticum en de Steenwijkse kunststofbedrijven.'

Wim Danhof

Impressie van de collectie van PolyPlasticum.

Van biljartbal tot kunstknie

Polyplasticum is het eerste kunststofcentrum van Nederland waarin alle facetten van de kunststofindustrie worden belicht. Een grote bakelietverzameling, de eerste spuitgietmachines en allerlei oude producten (zie foto's) geven een beeld van de geschiedenis van kunststof. Deze producten komen uit Nederland en het buitenland. Er is echter ook veel informatie beschikbaar over de laatste stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van kunststoffen en hun toepassingen. Daarbij is er bijzondere aandacht voor de relatie tussen de kunststofindustrie en het milieu. Stichting PolyPlasticum is gehuisvest aan het Stationsplein van Steenwijk. Die locatie is niet toevallig, want Steenwijk herbergt veel kunststofverwerkende bedrijven. Deze bedrijven hebben actief bijgedragen aan de totstandkoming van PolyPlasticum en vaak ook machines en producten beschikbaar gesteld. Het grootste kunststofbedrijf van Steenwijk is buisleidingenfabrikant Dyka BV. Het familiebedrijf Komelis Caps & Closures BV begon ooit met bakelietproducten, maar is zich later gaan specialiseren in sluitingen en verpakkingen. Andere Steenwijkse bedrijven in de kunststofindustrie zijn bijvoorbeeld Eleq Mastering Electricity en Beutech Kunststofverwerking.